Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

S ante Q

urn:nbn:de:bsz:31-107476

netto. Ger. Vnrein/ vnflätig/ wüſt. Belg. Vuyl. Hiſp. *Coſa ſuzia.* Pol. *Sproſny, plugawy.* Vn. *Ocſmany tizt atalã.* An. *Vncleane, filthie, dishoneſt.*] à ſpuendo dictũ, quòd tale ſit quòd deſpuẽtes averſemur. Plaut. Tot noctes reddet ſpurcas, quot puras habuit. Cic. 2. Tuſc. ex poeta quodam: Samnis ſpurcus homo, vita illa dignus locoque. Idem pro Domo ſua: Spurciſſimus homo, prægustator libidinum. ¶ Aliquando ponitur pro fœtido, *δυσώδης.* Apuleius: Tam multæ res ſpurcæ & graves nares infeſtant. ¶ Aliquando pro vehementi, aſpero, *ἄγριος.* Cic. Lælio: Tempeſtate ſpurciſſima. Columella in præfatione libri primi: Atq; in his ipſis haberet cognitum quid recuſaret collis, quid campeſtris poſitio, quid humidus & graminoſus, quid ſiccus & ſpurcus ager. ¶ Aliquando pro ſævo & ſanguinario. Varro: Spurcus gladiator & carnifex.

Spurcè, adverbium. [*αἰσχρῶς.* Gall. *Ordement & ſalement, deshonneſtement, vilainement.* Ita. *Sporcamente, dishoneſtamente, villanamente.* Ger. Vnflätiglich/ häßlichen. Hiſp. *Fea y ſuziamente.* Pol. *Sproſnie, plugawie.* Vng. *Ocſmanyon tiztatalanul.* An. *Vncleanely, filthely.*] Cic. Att. lib. 7: An bene cõveniat, inquit Carneades: ſpurcè, ſed tamen prudentiùs quàm Lucius noſter & Patron. Eidem lib. 11: Deinde perſcribit ſpurciſſimè quas ob cauſas fecerit.

Spurcĭtĭă, f. p. & ſpurcities, Immũditia. [טֻמְאָה *tumeáh* צֹאָה *tſoáh* (vel) *tſeáh.* *ἀκαθαρσία.* Gal. *Ordure, ſaleté.* Ital. *Sporcitia, ſporchezza.* Ger. Vnflat/ vnſauberkeit/ wüſt. Belg. Vuylheyt/ onreynicheyt. Hiſp. *Suziedad.* Pol. *Plugaſtwo.* Vng. *Ocſmanyſag, tiztatalanſag.* An. *Vncleanneſſe, filthineſſe.*] Lucret. lib. 6: At contrà nobis cœnum teterrima quum ſit Spurcities, eadem porcis hæc munda videtur. Colum. lib. 12. cap. 22: Cinis autem odorem aufert, & eluit ſpurcitiam. Idem libr. 1. cap. 5: Nulla alia vis poteſt nocturnas pruinas, & quodcunque rubiginis aut ſpurcitiæ reſedit, ſiccare atque detergere.

Spurco, as, Fœdo, vitio, contamino, maculo. [טמא *timmé.* *ῥυπαίνω.* Gall. *Souiller, vilainer.* Ital. *Sporcare, lordare, imbrattare.* Ger. Vnſauber machen/ verwüſten/ geſchenden. Belg. Vuyl oft onreyn maken. Hiſp. *Enſuziar.* Pol. *Plugawie, ſpece.* Vngar. *Meg ocſmanyitani rutitani tiztatalannatechni.* Ang. *To mak filthie, to defile.*] Celſus Iureconſul. Cum eo agi poſſe Aquilia, qui vinum ſpurcavit vel effudit, vel acetum fecit, vel alio modo vitiavit. Plautus in Menæch. Spurcavit naſum odore illutibili. Antiqui ſpurcum vinum dicebant cum aqua miſtum, tanquam non amplius purum foret, aut igne calefactum, aut muſtum antequam deferveſcat. Catullus Epigram. 103. ad Siconium: Siconi arbitrio populi tua cana ſenectus Spurcata impuris moribus intereat. ¶ Hinc Conſpurco, de quo ſuo loco.

Spurcĭfĭcŭs, m. f. Qui ſpurca & fœda facit. [טמא *tamé.* *αἰσχροποιός.* Gall. *Qui fait vne choſe orde & vilaine.* Ital. *Che fa ſporco.* Germ. Ein wüſter vnflat/ der mit vnflätigen ſachen vmbgeht. Hiſp. *Que haze alguna coſa ſuzia.* Pol. *Plugawiec.* Vng. *Ocſmanyito rutito.* An. *That doeth any filthie or dishoneſt thing.*] Plaut. in Trinũ. Spurcificum, immanem, intolerandum, veſanum.

Spurcĭdĭcŭs, Qui ſpurca loquitur. *αἰσχρολόγος.* Plaut. in Capt. Neque ſpurcidici inſunt verſus.

Spurĭŭs, adjectivum, incerto patre natus. [ממזר *mamzér*] *ἀπὸ τῆς σπορᾶς*: hoc eſt, à ſemine: propterea quòd nihil habeat à patre niſi ſemen, vel quaſi *σποράδην* conceptus. [טמא *tamé.* *νόθος.* Gall. *Baſtard, né d'vne paillarde publique.* Ital. *Baſtardo, nato di meretrice.* Ger. Ein Baſtart/ oder Banckart/ obnehlich geboren/ Hurenkind. Belg. Een Baſtaert. Hiſpan. *Qualquiera coſa baſtarda.* Pol. *Bekart.* Vng. *Fattyu.* Ang. *A baſtarde borne of a common woman vncertaine who is his father.*] Servius: Spurius dicitur, qui ex muliere non nota ortus eſt. Modeſt. Iureconſ. ſpurios eos dici affirmat, quos & vulgò *conceptos* appellamus, eos ſcilicet qui incerto patre nati ſint, vel qui cum habeant patrem, quẽ habere non liceat. Plutarch. in Problem. de hoc verbo loquẽs, ita inquit: Spurius proprium eſt nomen apud Romanos, ut Sextus, & Decimus & Cajus. Prima autem nomina non tota ſcribunt, ſed aut una litera, ut T. Titum: aut duabus, ut Cn. Cneum: aut tribus, ut Sex. Sextũ. Sic Spurius Sp. ſcribebatur. Eos autem qui ſine patre erant, qui *ἀπάτορες* Græcè dicuntur S & P. deſignabant, quaſi ſine patre. Hoc errore factum: ut ſpurii, qui ſine patre ſunt, dicerentur. Transfertur etiam ad alia, & ponitur pro quovis adulterino & falſo, ut Spurii verſus. Auſon. Quique notas ſpuriis verſibus appoſuit.

S ante Q.

Squālĕo, les, ui, n. f. à ſquamarum crebritate & aſperitate dictum eſt, teſte Macrob. lib. 6 Saturn. [טמא *tamé.* *αὐχμέω.* Gal. *Eſtre plein de craſſe & ordure.* Ital. *Eſſer ſporco.* Ger. Wüſt vñ öd ſeyn/ vnſauber ſeyn/ von kaat glitzen. Belg. Vuyl ſijn. Hiſp. *Eſtar ſuzio.* Pol. *Być w ſmiecię ad plugaſtwie.* Vng. *Darabos ſennyes vagyok.* Ang. *To be ſluttiſh, to be out of faſhion for lack of dreſſing.*] Olim enim hoc verbum de omnibus iis dicebatur, quæ dura eſſent, denſa & rigida, & ſquamarum ſimilitudinem imitãtia. Hinc Virg. 10. Aen. tunicam auro ſqualentem dixit: hoc eſt, rigentem & denſam, & in ſquamarum modum contextam. Virg. 12. Aen. Ipſe dehinc auro ſqualentem, alboque orichalco Circundat loricam humeris. Poſtea tamen aſſiduo uſu effectum eſt, ut hoc verbum de iis tantùm dicatur quæ inculta ſunt, horrida, deformia, & multarum ſordium congerie contaminata. Virgil. 12. Aen. Squalentem barbam & concretos ſanguine crines. Quint. lib. 10. cap. 1: Neque ego ſqualere arma ſitu & rubigine velim. Cic. pro Seſt. Erat igitur in luctu ſenatus: ſqualebat civitas publico conſilio veſte mutata. Virg. 1. Georg. non ullus aratro Dignus honos: ſqualent abductis arva colonis.

Squales & ſcabres, pro ſqualidus es & ſcabes, dictũ eſt à priſcis. Pacuv. apud Feſtum: Squales, ſcabreſq; inculta vaſtitudine.

Squālĭdŭs, a, um, Sordidus, incultus. [טמא *tamé.* *αὐχμηρός.* Gall. *Craſſeux, ord & ſale.* Ital. *Sporco.* Germ. Vnflätig/ vnſauber/ kaatig/ wüſt vnd öd. Belg. Vuyl/ onreyn. Hiſp. *Suzio.* Pol. *Plugawy, ſmrodliwy.* Vng. *Darabos ſennyes.* Ang. *Filthie, foule, ſluttiſh.*] Terent. Evnuch. Video ſentum, ſqualidum, ægrum, pannis annisque obſitum. Liv. lib. 1. bell. Pun. Otium etenim ex labore, copia ex inopia, cultus ex illuvie, tabeque ſqualida & prope efferata corpora variè efferebant. Ovid. 1. Faſt. Ora ſuperpoſtes, affixaq; brachia pendent: Squalidaque humanis oſſibus albet humus. Cicer. in Orat. Sed quia ſua ſponte ſqualidiora ſunt, adhibendus erit in his explicãdis quidã orationis nitor.

Squālĭdam veſtem, Pro ſqualida veſte dixere veteres, ut annotavit Nonius, citans locum Ennii ex Telamone: Elavére lachrymis veſtem ſqualidam & ſordidam.

Squālĭdè, adverbium, Horridè, incultè. [*αὐχμηρῶς, ῥυπαρῶς.* Gall. *Salement, mal proprement.* Ital. *Sporcamente, lordamente.* Ger. Verachtlichen/ vnflätiglich. Hiſp. *Suziamente.* Pol. *Plugawie, ſproſnie.* Vng. *Darabosſan ſennyeſſen.* Ang. *Filthelie and vnproperlie.*] Cicer. 4. de Finib. Primùm enim ipſa illa, quæ ſubtiliter diſſerenda erant, politè, apertèq; dixerunt, cùm definientes, tum partientes, ut veſtis etiam: ſed vos ſqualidiùs, illorum vides quàm niteat oratio.

Squālŏr, oris, m. t. Inquinatio, ſordes, immunditia. [טֻמְאָה *tumeáh* צֹאָה *tſoáh* (vel) *tſeáh.* *αὐχμός.* Gall. *Craſſe & ameſ d'ordure.* Ital. *Sporchezza.* Ger. Verachtwüſt der ſich an einichẽ ding macht hendt/ wann man es nicht ſauber vnd in ehren haltet. Hiſp. *Suziedad.* Pol. *Plugaſtwo, niechlujſtwo.* Vngar. *Zeny, ocſmanſag, ocſmanyſag.* Ang. *Sluttiſhneſſe, filthineſſe, deformitie of any thing for lacke of trimming.*] Gell. In corporibus incultis, & ſquamoſis alta congerie ſordium ſqualor appellabatũr. Liv. 2. ab Vrbe: Obſita erat ſqualore veſtis, fœdior corporis habitus pallore ac macie perempti. Cicer. ad Terent. Nam mihi ante oculos dies noctesq; verſatur ſqualor veſter, & mœror, &c. Virg. 6. Aen. Portitor has horrendus aquas, & flumina ſervat Terribili ſqualore Charon, cui plurima mento Canities inculta jacet.

Squālŭs. li, Piſcis marinus ex genere cartilaginoſorum, qui parit circa æquinoctium vernum, teſte Plin. lib. 9. cap. 51. Var. 3. de Re ruſt. cap. 3: Et in ea duntaxat ſqualos ac mugiles piſces. *ζῶα.* vide QVATINA.

Squāmæ, arum. f. p. Quibus corium piſcis aut ſerpentis tegitur. [קַשְׂקֶשֶׂת *kaskéſeth.* *λεπίδες.* Gall. *Eſcailles.* Ital. *Sceglie.* Ger. Ein ſchüp. Belg. Schubben. Hiſp. *Eſcamas.* Pol. *Luſkanie, ribie albo na węgu.* Vng. *Hal hay.* Ang. *Scailes.*] Plin. lib. 9. cap. 10: Aquatilium tegmenta plura ſunt: alia corio & pilo teguntur, ut vituli: alia ſquamis, ut piſces. Virg. 11. Aeneid. Sinuat at ſerpens ſinuoſa volumina verſat, Arrectiſque horret ſquamis, & ſibilat ore. ¶ Hinc deſquamo, mas, de quo ſuo loco. ¶ Ab harum ſimilitudine loricarum quoque catenulæ ſquamæ dicuntur. Virg. 11. Aen. quem pellis ahenis In plumam ſquamis auro conſerta tegebat. ¶ Eſt & ſquama æris, de qua Plin. lib. 34. cap. 11: Et ſcoria æris ſimili modo lavatur, minore effectu quàm æs ipſum. Sed & æris flos medicinæ utilis eſt. Fit ære fuſo, & in alias fornaces tranſlato: ibi flatu crebriore excutiuntur velut milii ſquamæ, quas vocant florem.

Squāmĕŭs, a, um, adject. Plenum ſquamis. [*λεπιδωτός.* Gall. *Plein d'eſcailles.* Ital. *Scaglioſo.* Germ. Schüppechtig/ voll ſchüppen. Hiſp. *Lleno de eſcamas.* Pol. *Luſkowy.* Vng. *Hal hayas.* Ang. *Scailie or full of ſcailes.*] Virg. 2. Georg. Nec rapit immenſos orbes per humum: neque tanto Squameus in ſpiram tractu ſe colligit anguis.

Squāmōſŭs, idem. Plin. lib. 9. cap. 16: Vagantur gregatim ferè cujuſque generis ſquamoſi. Virgil. 4. Georg. Squamoſuſque draco, & fulva cervice leæna.

Squāmĭgĕr, a, um, Quod habet ſquamas. [*φολιδοφόρος, λεπιδοφόρος.* Gal. *Qui a eſcailles.* Ital. *Che a ſcaglie.* Germ. Das ſchüppen hat. Hiſp. *Que tiene eſcamas.* Pol. *Luſkowity.* Vng. *Hal hayas.* Ang. *That hath ſcailes.*] Lucr. lib. 1: e terra poſſet oriri Squamigerum genus id eſt, piſces. Plin. lib. 11. cap. 37: Simili modo ſquamigeris atque ſerpentibus.

Squāmātim, adverbium, Ad ſimilitudinem ſquamarum. [*λεπιδωτῶς.* Gall. *En façon d'eſcailles.* Ital. *A foggia di ſcaglie.* Germ. Wie die ſchüppen. Hiſp. *A manera de eſcamas.* Pol. *Takiako luſki.* Vng. *Hal hay rendo zerent.* An. *Lyk ſcailes.*] Plin. lib. 18 cap. 10:

Nucamen-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

Nucamenta ſquamatim compacta dependent: Id eſt, velut ſquamæ compacta, & colligata.

Squarōſus, A' ſquamarum ſimilitudine dicitur, cujus cutis exurget ob aſſiduam illuviem. Lucil. apud Feſtum: Varonum acrupicum ſquaroſa incondita roſtra.

Squatĭna, f. p. Ex planorũ piſcium genere, quo propter ſqualorē hoc eſt, aſperitatē cutis, ligna & ebora poliuntur. [ῥίνη. Gal. *Ange ou eſquaque, ou eſcaye ou eſquadre*. Ital. *Creadibuch*. Ger. Ein vnbekannter fiſch bey vns / der ſo ein rauche haut hat / daß man mit dem holz / helffenbein / ꝛc. außreibet / oder außpalieret. Hiſp. *La lexa peſcado*. Pol. *Ryba chropowatei ſkori*. Vng. *Fōvmy kezeg*. Ang. *Aſcate*.] Plin. lib. 9. cap. 12: Aſpera cute, ut ſquatina, qua lignũ & ebora poliuntur.

Squilla, æ, f. p. Varroni, reliquis ſcilla. [σκίλλα, Dioſcoridi. Gall. *Oignon marinum ſquile*. Ital. *Squilla*. Germ. Meerzwibel / oder meußzwibel. Hiſp. *Cebola al barrana*. Pol. *Zamorska cebulia*. Vng. *Tekos hagyma*. Ang. *A ſhrimpe*.] Bulbus nobiliſſimus, cęperū modo multipliciter tunicatus: qui etiam hodie in officinis nomen retinet. ¶ Eſt præterea ſquilla parvus piſcis, qui cum pinna piſce comparandi cibi init ſocietatem. Cicer. de Natur. deor. Pinna verò (ſic enim Gręcè dicitur) duabus grandibus patula conchis, cum parva ſquilla quaſi ſocietatem coit comparãdi cibi. Alio nomine pinnotherem, ſive pinnophylacem appellant. Plin. lib. 9. ca. 42: Concharum generis & pinna eſt. Naſcitur in limoſis ſubrecta ſemper: nec unquam ſine comite, quã pinnotherem vocant: alii pinnophylacem: id eſt, ſquillam parvam: alibi cancer dapis affectator. Iuven. Satyr. 5: Aſpice quam longo diſtendat pectore lancem, Quæ fertur domino ſquilla.

S ante T.

St. Vox eſt ſilentium indicētis. Terent. in Phorm. Quid? non is obſecro es, Quē ſemper te eſſe dictitaſti? C. St. S. quid has metuis fores? C. Concluſam hic habeo uxorem ſævam.

Stăbĭlĭmen. Stabilio, Stabilis, Stabilitas. vide STO.

Stăbŭlum, li, n. ſ. à Stando, locus dicitur in quē longo itinere feſſi ſuccedere ſolent, quod & diverſoriũ, & hoſpitiũ dicitur. [אֻרְוָה *ureth* אֻרְוָה *urauah* אֻרְוָה *uraiah*. ἱππαύλιον, σταθμὸς, ἐπαύλιον. Gall. *Eſtable*. Ital. *Stalla*. Germ. Ein herberg / vnderſchleiff. Item ſtall. Hiſp. *Eſtablo*. Pol. *Stainia*. Vng. *Iſtallo (awagy) zallas fogadohaz*. Ang. *A ſtall, ſtable or other place for cattaile*.] Vnde & proſtibula meretrices dictæ, quòd quæſtus copioſioris gratia, concurrentibus illuc advenis, manſiones ante ſtabula haberēt. Plaut. in Aulul. Neutrobi habeã ſtabulum ſtabile. ¶ Stabula quoque dicuntur loca generaliter omnia, in quibus armenta, gregeſq; conſiſtunt, veluti quædam ſtationes animalium. Nam ubi equi tenentur, ſpecialiter equile: ubi oves, ovilia: ubi ſues, haram dixēre: bovile quoq; à bobus: caprile, à capris nomen traxerũt. Virg. 8. Aeneid. Quatuor à ſtabulis præſtanti corpore tauros Avertit. ¶ Stabulum etiam ſumitur pro quacunq; ſtatione, ſeu habitatione & loco, ubi quis ſtare conſuevit. Virg. 7. Aeneid. Ardua tecta petit ſtabuli, & de culmine ſummo Paſtorale canit ſignum. ¶ Stabulum confidentiæ, ſtagnũ, nequitiæ. Plaut. in Moſtel. Nuſquam ſtabulum eſt confidentię. Idem Trucul. Tune ais impudentem me eſſe, ipſa quæ es ſtabulum flagitii.

Stăbŭlo, as, act. p. In ſtabulũ recipio, in ſtabulo guberno. [σταθμεύω. Gall. *Eſtabler, mettre à l'eſtable*. Italic. *Allogiare, metter nella ſtalla*. Germ. In ſtall thun / in ſtall halten. Belg. *Herberghen / te herberghen ſen / ſtallen*. Hiſpan. *Tener meſon ò eſtablo, recebir algo enel eſtablo*. Pol. *Deſtainiei ſtawian*. Vng. *Iſtalloba tartom zallaſon lenni*. Ang. *To put in a ſtable*]. Varro libr. 1 de Re ruſtic. Si prata ſint, & in fundo neq; pecus dominus habet, danda opera, ut pabulo vendito, alienum pecus in ſuo fundo paſcat & ſtabulet. Stat. lib. 1. Theb. Gæticoq; pecus ſtabulare ſub Henno.

Stăbŭlor, aris, d. p. In ſtabulum recipior, in ſtabulo ſum: paſſivum à ſtabulo [αὐλίζομαι, ἐπαυλίζομαι. German. Sein Stelle haben / ſtallen.] Inepte enim hic ſtabulari apud Columellam & Ovidium, activè acciperemus, quemadmodum Calepinus fecerat. Colum. libr. 7: Si idoneis temporibus ad præſepia, ad aquam, ad exercitationem pecus duxerimus, curæq; fuerit, ut ſtabulentur ſicco in loco, ne humore madeſcant ungulæ. Ovid. 13. Metamorph. Hoc pecus omne meum, multæ ſtabulantur in antris.

Stăbŭlātĭo, onis, f. t. Manſio in ſtabulo. [ἐπαυλισμὸς. Gall. *Eſtablement, eſtablage, demeure en l'eſtable*. Ital. *Stallaggio*. Germ. Stallwetung / wohnung im ſtall / Stallung. Hiſp. *Apoſentamiento en eſtablo*. Polon. *Staine mſzkanie*. Vng. *Iſtalloba, zallaſon valo letel*. Ang. *A tarying in a ſtable or ſtall*.] Col. lib. 7: Calore boves ſub dio, frigoribus intra tectum manere oportet: itaq; ſtabulatio eorum præparanda eſt.

Stăbŭlārĭus, rii, m. ſ. Caupo viatores pretio recipiens. [πανδοκεύς. Gal. *Hoſtelier, qui loge, vallet d'eſtable*. Ital. *Stallero allogiatore, albero, tauerniero*. Ger. Ein Wirt: Item, ein Stallknecht. Hiſp. *Eſtablero, meſonero ò ventero*. Pol. *Goſpodarz goſcie przymuiaci*: itē, *maſztalerz*. Vng. *Zallas fogado*. Ang. *An hoſtler*.] Vlp. Caupones & ſtabularios eos æquè accipiemus, qui cauponam & ſtabulum exercent. ¶ Stabularius itē dicitur, qui ſtabuli: hoc eſt, loci ubi animalia ſtant, curam gerit. Col. lib. 7: Hic enim recognoſci grex poterit, numeruſq; conſtare, ſi velut ex militari diſciplina intra ſtabularii caſtra manſerunt. Varr 2. de Re ruſt. cap. 10: In quibus ſtabularii ſolent equas abigere. ¶ Stabulariæ mulieres, inquit Auguſtinus libr. 8. de Civit. Dei, dicuntur quæ exercent ſtabulum, & viatores mercede paſcunt, πανδοκίδες.

Stăchys, hujus ſtachyos. [στάχυς. Ger. Wilde Salbey / *Fuchſius*, verteutſcht es wilder Andorn. Pol. *Szal'wya leſna*.] Frutex eſt marrubio ſimilis ſed lõgior, folia ferens numeroſa, hirſuta, rara, prędura, cana, odoris jucundi, & complureis virgas ab radice exeuntes, marrubio candidiores. Naſcitur in mõtanis & aſperis. Dicta ſtachys, quaſi ſpicata ob caulem quem ex ſe mittit floribus & ſemine ſpicatum. Nam στάχυν Græci *ſpicam* vocant. In officinis quibuſdã dicitur *pituitaria*, quòd ejus ſemen manſum, pituitam ex capite in os deducat: porrò illitum ex oleo capiti puerorum pediculos enecat, unde à quibuſdam appellatur *herba pedicularis*. Plin. lib. 28. ca. 15: Ea quoq; quæ ſtachys vocatur, porri ſimilitudinem habet, longioribus foliis, pluribuſq; & odoris jucundi, coloriſq; in luteum inclinati, pellit menſtrua.

Stăctē, ſtactes, fœm. gen. [נָטָף *nataph*. στακτή. Germ. Ein köſtlicher ſafft von Myrrha außgetruckt] teſte Dioſcoride, vocatur pinguitudo recentis myrrhæ, cum exigua aqua tuſæ, & organo expreſſæ: à diſtillando dicta, quod Græci στάζειν dicunt: quia è ſtillatitia duntaxat myrrha fiat. Lucret. lib. 2: Sicut amaracini blandum ſtactęq; liquorum.

Stăctēus, a, um, adjectivum: ut, *Myrrha ſtactea*: id eſt, ſtillatitia, è qua ſtacte exprimitur, quam Theophraſtus factitiæ opponit. Plin. libr. 12. cap. 16: Genera myrrhæ complura, Troglodytica, ſylveſtrium prima, Erythræa ſequens, & Minæa, in qua Stactea Atramitica eſt, *&c.*

Stădĭum, dii, n. ſ. Curriculum, locus in quo curſu, & luctatione exercemur. [στάδιον. Gal. *Vne ſtade, meſure de cent vingt & cinq pas, lieu pour s'exercer, à la courſe*. Ital. *Stadio, luoco ordinato dal publico per correre, ſpatio di cento venticinque paſſi*. Ger. Ein Rennplatz / das iſt / ein ort an dem man ſich mit rennen / vnd lauffen übt. Item, Ein weite CXXV. ſchrittlang. Hiſ. *Carrera da cavallos, ò lugar donde corren eſpacio de CXXV. paſſos, ò de DCXXV. pies*. Pol. *Mieſtze do cwiczenia biegania*. Itē, *dl'ugna CXXV. ſzritow*. Vng. *Paſſya futo hely*. Ang. *A place where running is exerciſed as well of men as of horſes*.] Dictum Stadium, ἀπὸ τοῦ στῆναι: hoc eſt, à ſtatione, quòd Hercules eo ſpatio uno ſpiritu confecto, conſtitiſſet. Nam clariſſimũ fuit curriculum ſtadii Olympici, quod Hercules ſuis pedibus metatus fertur, continetq; octavã mille paſſuum partem, quod centum viginti quinque (inquit Plinius lib. 2. cap. 23.) noſtros efficit paſſus: hoc eſt, pedes ſexcentos vigintiquinque. Quæ menſura octies ſumpta, efficit mille paſſus. Dicimus autem, Curro ſtadium, in ſtadio, & per ſtadium. Cicer. 2. Offic. Qui ſtadium currit, eniti & contendere debet, quàm maximè poſſit, ut vincat. Idem de Senectute: Olympiæ per ſtadium ingreſſus eſſe Milo dicitur, quum humeris bovem ſuſtineret vivum.

Stădĭālis ager habebat paſſus CXXV: id eſt, pedes DCXXV: cujus menſura octies cõparata milliariũ facit, qui cõſtat quinq; millibus pedum, ex libello variorum autorum De limitibus.

Stădĭodrŏmi, orum, σταδιοδρόμοι, Dicti ſunt qui in ſtadio curſu certant. Iul. Firmicus: Si Mars reſpexit Leporem cœleſtem in horoſcopo, faciet ſtadiodromos. ¶ Stadiodromos etiam locus in quo ludi & curſus exercentur. Plin. libr. 34. cap. 8: Eundem vincit & Leontius, qui fecit ſtadiodromum aſtylon, qui Olympiæ oſtenditur.

Stăgnum, ni, n. ſ. A' ſtando, dicitur aqua ſtans, vel à Græco, ut autor eſt Feſtus, στεγνός. [בְּרֵכָה *berechah* יָם *iam*. λίμνη. Gall. *Eſtang*. Ital. *Aqua morta, ſtagno*. Germ. Ein ſtillſtehend waſſer / ein See / oder Weyer. Belg. Een ſtaende water. Hiſ. *Eſtanque, agua repreſada*. Pol. *Iezioro*. Vng. *To*. Ang. *A ponde or poole, a ſtanding water*.] Plin. lib. 10. cap. 55: Poſtremò lamẽta circa piſcinę ſtagna mergentibus ſe pullis natura duce. Virgil. 4. Georgic. At liquidi fontes & ſtagna virentia muſco Adſint. Idē 1. Aeneid. Stagnum pro parte maris profundiſſima poſuit, quod ea minimè moveatur, ſemperque ſtet: id eſt, quieſcat: Emiſſamque hyemem ſenſit Neptunus, & imis Stagna refuſa vadis.

Stăgno, gnas, act. p. Stagnum facio, proprieq; de mari aut flumine dicitur, quum litora aut ripas prætergreſſum, aliquo in loco ſtagnum efficit. [λιμνάζω. Gall. *Faire eſtang, devenir eau de lac ou d'eſtang, & ne retourner en la mer comme les eaux qui ſe desbordent*. Ital. *Tenere, ſtagnare l'acqua ferrata intorno*. Germ. Außſchwellen / zu einem See machen. Hiſ. *Hazerſe eſtanque el rio à la mar*. Pol. *Iezioro czinie*. Vng. *Tauat iſinalok*. Ang. *To ſtand as water and not to flow*.] Virg. lib. 4. Georg. Nã quà Pellæi gens fortunata Ca-